

[Krag.]

tige, arbejdsivrige og initiativrige Personer, der blot er kommet i Vanskeligheder, som de ikke gennem den Hjælp, der kan ydes fra Statens Side, kan bringes ud af, bør der ydes Støtte, saa de kan komme i Besiddelse af mindre Ejendomme paa saadanne Vilkaar, at de her ved et ihærdigt, fortsat Arbejde kan tjene Brødet til sig og sine.

Det foreliggende Lovforslag forekommer os for teoretisk og kompliceret opbygget. Den foreslaaede Fordeling af Lempelserne, der rentemæssigt og afdragsmæssigt skal ydes, eftersom Talen er om Gæld inden for de Rammer, som § 1 angiver, og som ligger inden for Intervallet mellem 85 og 100 pCt. af Panteværdien, i visse Tilfælde under 85 pCt.-Grænsen eller over 100 pCt.-Grænsen, ja, hele dette Inddelingssystem, hele dette Grundlag for Arten og Omfanget af Hjælpen forekommer os at være lidet hensigtsmæssigt for Gennemførelsen i Praksis og næppe heller helt velbegrunderet, og det er derfor et Fordelingsgrundlag af Støtten, et Grundlag for Tildelingen af Lempelser, som efter vor Opfattelse nærmere maa prøves. Nu ser jeg nok, at der i Bemærkningerne til Lovforslaget er givet en anerkendelsesværdig Begrundelse af, at disse Grænser er blevet fastsat. Jeg tror imidlertid, at Forholdene i mange Egne, og maaske over det hele Land, stiller sig væsentlig ugunstigere, end man faar Indtrykket af gennem denne Redegørelse.

Jeg staar her med Resultatet af en Undersøgelse, som fra meget kompetent Side i de sønderjyske Landsdele er foretaget med Hensyn til Gældsforholdene i Aabenraa Amt, en Undersøgelse, der omfatter 2 089 Landbrug, og saaledes, at Ejendomme med en Ejendomsskyld under 10 000 Kr. ikke er medtaget. Det viser sig der, at 29 pCt. af disse Ejendomme er behæftede med en Gæld paa mellem 50 og 100 pCt. af Ejendoms-skyldværdien plus Besætning og Inventar, 33 pCt. har en Gæld, som ligger mellem 100 og 125 pCt. af denne Panteværdi, som den højtærede Minister kalder det, og ikke mindre end 26 pCt. har en Gæld paa over 125 pCt. af Panteværdien. Man ser klart af denne Redegørelse, hvor forfærdende en Udvikling i Retning af Gældsbinding der er foregaaet, trods alle Foranstaltninger fra Statsmagtens Side til Støtte for Erhvervs-livet og til Støtte ogsaa for det sønderjyske Landbrug, hvor skæbnesvanger en Udvikling der paa Gældens Omraade er foregaaet i de senere Aar. Efter det sønderjyske Erhvervsudvalgs Beretning laa Forholdene nemlig saaledes i 1925 inden for det paagæl-

dende Amt, at 40,90 pCt. af Ejendommene havde en Gæld paa mellem 50 og 100 pCt. og 20,75 en Gæld paa over 100 pCt. Altsaa kun 20,75 pCt. af disse Ejendomme havde dengang en Gæld paa over 100 pCt., medens vi nu kommer op paa 60 pCt. af de paagældende Ejendomme med en Gæld paa over 100 pCt. Ja, jeg kunde for en Række af Kommuner give Oplysninger, som ogsaa er indeholdt i denne Redegørelse, Oplysninger, der viser, hvor dybt gældsbundne de sønderjyske Landbrugere i Virkeligheden er. Om Aarsagerne dertil kan der jo ikke tvistes; for Grundene er der, synes det mig, paa fyldestgørende Maade redegjort i Bemærkningerne til det foreliggende Lovforslag, og jeg skal derfor ikke komme ind paa dem, men give min Tilslutning til den Grundbetragtning, som i Bemærkningerne er fremført, og som har været Hovedaarsagen baade til, at vi har rejst dette Spørgsmaal i den tidligere omtalte Skrivelse af 7. December 1933 til Statsministeren, og til, at den højtærede Minister har erklæret sig rede til at imødekomme de Krav, vi i saa Henseende stillede, hvoraf Resultatet er det foreliggende Forslag.

Naar jeg siger, at Forslaget forekommer os for teoretisk og kompliceret opbygget, saa vil jeg dertil føje den Bemærkning: Mon det ikke vilde være naturligere, om man skred til at give en almindelig Rentefrihed for anden Prioritets Laan i en kortere Aarrække, og inden for Grænsen af 25—30 pCt. af et normalt Kreditforeningslaan? Det vilde være simplere, det vilde — hvis man fik det udformet paa den rette Maade — sikkert betyde et mere tilfredsstillende Grundlag for Hjælpens Fordeling og i høj Grad simplificere hele Problemet administrativt.

Men dernæst vil jeg sige til den højtærede Minister, at der er ved en Lovgivning af en Karakter som den, vi her beskæftiger os med, en Ting, som man bestemt og afgørende maa vare sig for, og det er at vække falske Forhaabninger ved at stille i Udsigt Lempelser, der kan se meget godt ud paa Papiret, men som vil vise sig betydningsløse, uopfyldelige i Praksis. Og her henviser jeg særlig til Bestemmelserne i § 3. Har den højtærede Minister virkelig Tro til, at der i Laanekassen under den foreslaaede Rente- og Afdragslempelsesordning vil indgaa Beløb, som overhovedet vil faa Betydning til Lempelse af Byrden af Laan, stiftet i Banker og Sparekasser? Tror den højtærede Minister, at der vil blive Tale om saadanne Indbetalinger, at der derigennem virkelig, inden for den Ram-